

האשה רבה פרק עשירי יבמות

צה.

עין משפט
נר מצוה

סא א ב מיי פ"ב מהל' איסורי ביאה הל' י
טוש"ע אה"ע סימן טו
סעיף כו בהג"ה:
סח ג מיי פ"ב מהל' סוטה הל' יב סמג
עשן מה טוש"ע שם סימן
יא סעיף א:

תוספות ישנים

למזיד מנין. להכי צעי
תלמודא קרא להחיר מזיד
דס"ד לאסור מזיד מק"ו
דלקמן ומה במקום שבה על
איסור קל וכו' :

תום' חד מקמאי

וליכא בעלעלע למה ואע"ז דליכא
 למימריה איהו גירש וזו נחש
 וזו מצתה וזו צריכה ע"ז כעין
 כעין בעלעלע שחלך בעלעלע איהו
 אשכנזי שמעתי מתי' דלא אמר
 להכא איהו דאיהו אסורה על
 בעלעלע ואשכנזי וחתתו ל
 ע"ז דלא מצריכי' לה מתי' לה
 ולומר דלא כ"ע דלדידה
 נשתי' ע"ז והואל ויש לה
 בעצמיה היתר כעין האר"י
 ודלפי [זה] (ס) מלא
 תבחה הורב אסת' ללמוד
 איהו אסורה אפ"ל וזו מותרת
 ואשכנזי אסורה ולא ללמוד
 ממנה דאפילו ל"ע איהו
 איהו ומפני שפסק איהו
 אלפס כ"ע הוצרך להפסק
 וזו חל לעולם איהו
 איהו דאשת ניטו אסורה
 ואשכנזי גמי אסורה כ"י ע"י
 דאיהו כ"י הפוסל ע"י
 חורוס פוסל ל"י ע"י עמנו:

(א) נראה ד"ל ולפי זה מה שכתב הרב אלפס לא ללמוד ממנו דאשת גיסו אסורה ואשתו מותרת אלא ללמוד ממנה דאפילו לר' עקיבא אסיא וכו'.

מסורת הש"ס

(א) סנהדרין עו.; (ב) לעיל
פא. נב: לקמן נו. גיטין פ:
סוטה יח.; (ג) לעיל ה,
(ד) ז"ל הא. יעב"ך,
(ה) [במדבר ה],

תורה אור השלם

1. וְשָׁכַב אִישׁ אִתָּהּ
שָׁכַבְתָּ זָרַע וְנִעְלַמְתָּ מֵעֵינַי
אִשְׁתִּי וְנִסְתָּרָה דְּוִיָּא
נִטְמָאָה וְעַד אֵין בִּיהּ דְּוִיָּא
לֹא נִתְפָּשָׂה:
במדבר ה יג
2. וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת
אִשָּׁה וְאֶת אִמָּהּ זָמָה
הוּא כְּאֵשׁ יִשְׂרָפוּ אֹתוֹ
וְאֶתְהֶן וְלֹא תִהְיֶה זָמָה
בְּתוֹכָכֶם:
ויקרא כ יד

הגהות הב"ח

(א) גמ' אינו דין שלא נאסר
במותר כל"ל ומיבט לו
נמחק: (ב) רש"י ד"ה אלא
יבמה וכו' אסרה על
ההלכות ובאסר האוסרה
עליו: (ג) ד"ה אלא אפילו
מן גט כלומר אלא פריך
הכי אפילו נתן דגל או
חליץ אסרה על בעל
המאמר דמורה ר"ג
שיש גט אחר מאמר
ויש חליצה אחר מאמר
שאם עשה זה מאמר וזה
אסוי:

מוסף רש"י

שומרת יבם שזינתה.
כשהיא שומרת יבם,
אסורה ליבמה. כאשר
שזינה חתת בעלה
שאקורה לבעלה (סוטה יח:
ובע"י לעיל 289).

אין
מאמר אחר מאמר.
ביבם אחד לשתי יבמות בין
שני יבמים ליבמה אחת,
האחרון אינו כלום לפסול
את הראשונה עליו ואינה
צריכה הימנו שני ולא להיאסר
בקריבות השניה (לעיל 289).

אחוס אשה. דאפילו צמוד בא על אחותה לא מיתסרסר אשתו עילוייה
מלאורייתא כדקמי לקמן הלכך שבוגג כו' : אוסר. ושכח איש אחותה :
והלא ידן הוא. שמתאר ולכך נאמר אחותה : מקום שזא על איסור קל
לקמן מוקים לה כזאת איש ואחמי קרי לה איסור קל שאין האסורה
אוסרה כל ימיו שהרי היתר יש בצגט :

נאמר האומר. נאמר זה בצעה
האוסרה לאחרים: מקום שזה על
איסור חמור. כגון אחות אשתו
ששטת אוסרת את אחותה כל ימיה:
אינו דין שגאמר האומר. שחאמר
אשתו האוסרת את אחותה לכך נאמר
אותה: בזה על חמותו שפוסל את
אשתו עליו. ולקמן יליף לה מקרא: שצ"ש
אומרים פוסל מקי' כדאמרן ואותה
לא דרשי: אמר ר' יוסי לא נחלקו כו'
לא פוסל דדורשין אותה: שצ"ל
פוסל דרש"י אומר ואוסרת כדלמאן

לפי שצחלה כו'. רבי יוסי מפרש
טעמא דלא נחלקו על אחות אשה:
שצחלה. עד שלא קדש אשתו: הוא
אוסרה. על כל אדם והיא אוסרתו
בקרובותיה: לא נאסרה בצמור לה.
דדרשין (לשלי דף טו:) הוה נתפשה
מומרת: שגג בצמור לו. בצחמה:
וזה הדין לשוגג. הדין הזה מלמדנו
על השוגג שלא פסלה: מאי טעמא
דריב יסודה. דלמרא הבא על חמותו
פסל את אשתו: וכי כל הבית כולו
צפרה. אשתו מה טעמה: ארסייה
על דלצמח: בא עליה האי.

כשנשאה האחרון אסרה על הראשון: **בא עליה ה' האחד**. גירסה השני והחמיצה הראשון הרי כך איסור קל בלאו ואסרה על השני דהדר הויא לגביה גרושתו משנשאת והיינו נאסר האוסר נאסר שני זה שהיה אוסרה על זה הראשון שהחזירה: **מה למחזיר כו'**. תאמר בבא על אחות אשתו שתאסר אשתו שלא נעמנה גופה ואיסור אשתו אשתו אינו איסור עולם: אסר אחת אשתו מותר באחותה: איסור כרוב לא גרסו: **וימה למחזיר**.

מי בא עליה באִסור: **אִילוּמָא יִבְמָה**
לְאַחֵר. שָׂבָא עֲלֶיהָ אֶחָד מִן הַשּׁוֹק
והִינּוּ אִסּוּר קָל לְדַלּוֹ עֲבֻלָּמָא וְקִמְנִי
נֶאֱסָר הַאֲסוּר נֶאֱסָר בִּיבְמָה שֶׁהִיא
אֲסוּרָה עַל זֶה וְכֹדֶרֶב הַמְנוּנָה:
וְאִסּוּרָה בְּרִבּוּב. לְכָל אֶדָם הִיא בִּאִסּוּר
עַד שֶׁלֹּא חִלְּלָה תֹאמֶר בִּאֲחֻת אִשָּׁה
שֶׁהִיא אֲסוּרָה אֲלֵא לֹהֵ: **אֲלֵא יִבְמָה**
לְאַחִין. שָׂבָא עֲלֶיהָ אֶחָד מִן הָאֲחִין
בִּאִסּוּר אֲסָרָה עַל הָאֲסוּרָה עֲלִיו וְהִיבִי
דְּמִי דְּעָבֵד שֶׁאֵין קָמָא מֵאִמְרֵי וְאֲסוּרָה עַל
אֶדָם וְהִיא מֵאִמְרֵי יִבְמִין לְרִבְנָן הִיא

ולא קדושין גמורין למיהוי אשת איש
בא עליה שני. דקמני מקום שבא על
אחר מאמר: אלא אפיניו נתן גט. כלו
למאן. למי נבעלה דקרי לה איסור קל
(במדרש ה) וקמני נאסר האוסר אסרה
שנסתרה עמו נאסרה על צעל ועל
לבוועל: אלא סוטה. שנבעלה לבועל נא

מה נחלקו בבא על חמורו שב"ש אומרים פס"ט. ועטמא דב"ש
דמפרש צמון לר' יהודה וכי כל הבית כולו צטרפה כו':
הדין אשונג צמוד מנין. ומימא אמאי מיבעי ליה קרא למזיד
מאיכא מיני לן לאיסורא אי משום ק"ו דקאמר לעיל ומה צמקום

ב' כיון דאית ליה ההוא דינא למה
עליה לר' יוסי דינא דהכא היה לו לחלוק
על ר' יהודה בפשיטות שאין דין זה
ענין למחוקתו כלל: **מה** דמחזיר
ברושטו שכן איסורה ברוב. כלומר
ע"י כל אדם יכול לצא לילי איסור זה
בגרושתו נאסרה ע"י כל מי שיאסרה
אצל אמות אשה אפילו מתקשר אשמו
משכיבת אמות לא מיתקשר אשמו
ועליו כמה שיבא איניש דעלמא על
אחותה: **עבר** בה מאמר האי
אסורה עליה דהאיך. השתא נקט
מילתיה כמאן דאמר (לעיל דף כט.)
מאמר קונה מדאורי': **מאי** איריא
בא עליה ב' נתן גט או חליץ גמ'.
כלומר לא דמי לבית אשה לדמינא
לאוסרה על ידי ביאת איסור אבל כאן
הדבר מלוי צדיקה:

אִירִימָא בסוטה כ"ב. פירש
כשבא עליה בעל אסורה
בזוועל לעולם ששבו אין מים בודקין
אחותה מאי איריא בזה עליה אפי' נתן
לה גט ויחזור ויקדשנה ויניסנה לחופה
לאח אומר איני משקה שוב אין יכול
להשקותה ואסורה לבזועל לעולם ותימ'
להרבינו יצחק דמנלן כשאומר איני רוצה
להשקותה דשוב אין יכול להשקותה
ואומר רבינו יצחק שיש להוכיח קצת דמי
אומר איני משקה קמתי במתניתין
בסוטה (כג.) בהדי הנהו דמנחותיהן
לאחראיין ראויות עול לטעות:

יהודה אמר שמואל אין הלכה
ה רב יהודה נגדיה אמר ליה
סריתיה עלך איסורא דעלם:
ו משנשאת בא עליה האי
דהאי מה למחזיר גרושתו
ה איסור עולם אלא אמר ר"ל
דאמר רב המנונא שומרת
מא הגוף ואיסורה ברוב אלא
דהאי בא עליה אידך אסרה
בה נמי מאמר הא לא קשיא
נתן לה גט ואפילו חלץ לה
לבעל בא עליה בעל אסרה
לה גט ואפילו אמר אין אני
ר חמור הוא דהיינו אשת איש
אלא

אֶשְׁכֵּן (ו) הַאֹסֶרֶת עָלָיו: מֵאִי אִירֵא
וְהוּא הָרֶאשׁוֹן כְּרֹבֵן דְּלִמְדֵי יֵשׁ מֵאִמֶּר
גַּם אִו חֶלֶךְ פִּסְלָה עַל יָדוֹ: סוּטָה
אִל לִיָּה דְכִתִּיב וְנִסְתָּרָהּ וְהִיא נִטְמָא
בָּא עֵינֵיהּ. בְּלֹא בָּא עֵלֶיהָ נְמִי מִשְׁעָה
הָ שְׁתִּי פִעְמִים (ז) אֶחָד לְבַעַל וְאֶחָד
יִסּוּר חֲמוּר הוּא דְהֵינּוּ אֶשְׁתִּי אִשִּׁשׁ:
אֵלָּא

אחות אשה דבמיד לא אסירא מדאורייתא בשוגג לא גזרו בה רבנן ומגלן דלא אסירא דתניא 'אותה אותה שכיבתה אוסרתה ואין שכיבת אחותה אוסרתה שיכול והלא דין הוא ומה במקום שבא על איסור קל נאסר האוסר מקום שבא על איסור חמור אינו דין שנאסר האוסר א"ר יהודה לא נחלקו בית שמאי ובית הלל בבא על חמותו שפוסל את אשתו על מה נחלקו בבא על אחות אשתו שב"ש אומרים פוסל וב"ה אומרים לא פוסל א"ר יוסי לא נחלקו ב"ש וב"ה "בבא על אחות אשתו שלא פוסל את אשתו על מה נחלקו בבא על חמותו שב"ש אומרים פוסל וב"ה אומרים לא פוסל לפי שבתחלה הוא מותר בכל הנשים שבעולם והיא מותרת בכל האנשים שבעולם קדשה הוא אוסרה והיא אסרתו מרובה איסור שאסרה מאיסור שאסרתה שהוא אסרה בכל אנשי שבעולם והיא לא אסרתהו אלא בקרובותיה והלא דין הוא ומה הוא שאסרה בכל אנשים שבעולם שגגה באסור לה אינה נאסרת במותר לה היא שלא אסרתהו אלא בקרובותיה שגג באסור לו אינו דין שלא נאסר ^א לו במותר לו וזה הדין לשוגג למזיד מנין ת"ל אותה אותה שכיבתה אוסרתה ואין שכיבת אחותה אוסרתה אמר רבי אמי אמר ריש לקיש מאי טעמא דרבי יהודה ^ב דכתיב ^ג באש ישרפו אותו ואתהו וכי כל הבית כולו בשרפה אם

אִינוֹ עֵינֵי לְשִׁרְפָּה תִּנְהוּ עֵינֵי לְאִיסוּרָא אִמְר רַבִּי יְהוּדָה הֵהוּא דְעֵבֶד אִיסוּרָא בְּחִמְתִּיהּ אִי לֹא דֹאמֵר שְׁמוּאֵל אֵין הִלְכָּה כְּרִבִּי יְהוּדָה מֵאִי אִיסוּר קֵל אִמְר רַב חֲסֵדָא מְחֻזֵּיר גְּרוּ אִסְרָה עֲלֶיהָ דִּהְיֵי בֹא עֲלֶיהָ אִידֵךְ אִסְרָה עֲלֶיהָ מִשְׁנִשְׁשֶׁאֵת שְׁכֵן נִטְמָא הַגּוֹף וְאִיסוּרָה בְּרֹב וְאִי יִכְמָה יִכְמָה לְמֹאן אִילִימָא לֵאחֶר וְכִדְרֵב הַמִּנְיָ יִכְּ שְׁזִינְתָּה אִסוּרָה לִיכְמָה מַה לִּיכְמָה שְׁכֵן יִכְמָה לֵאחֲרֵין עֵבֶד כֹּה מֵאִמְר הָאִי אִסְרָה עֲלֶיהָ עֲלֶיהָ דִּהְיֵי מֵאִי אִירִיא שְׂבֹא עֲלֶיהָ שְׁנֵי אִפִּי ע' כר"ל דאמר א אין מאמר אחר מאמר אלא אסא אלא אמר רבי יוחנן סוטה סוטה למואן איליא עליה דבועל מאי איריא בא עליה דאפילו גו משקה אלא סוטה לבועל האי איסור קל הוא א

יָזַק בָּא עֲלֵיהֶם שֶׁנִּבְּא עַל אִסְרוֹר קָל הוּא וּפְסָ"ה אִסְרָה עַל
 אִסְרוֹר קָל אִפְּלוּ חֹזֵר וְעֵשָׂה בָּהּ מִמַּחֲמֵר נִמְי אִסְרָה לְנַעַל ה'
 י' אֵלֶּה פֶּרֶךְ הֵכִי אִפְּלוּ (א) עֵשָׂה זֶה מִמַּחֲמֵר וּבֹא אֲחִיו
 אִי יִימָא לְנַעַל. שֶׁנִּבְּעֵלָה לְנַעַל אַחֵר שָׂקִינָה לָּהּ וְנִסְתַּמְּרָה לָּהּ
 הַבּוֹעֵל אִפְּלוּ לְאַחֵר מִיִּתְמוּ וְאוֹ אִפְּלוּ כְּשִׁיגְרָשָׁה: מַחֲי אִי
 עַל לְעוֹלָם עַד שֶׁחֲשֵׁמָה כְּדַמְנִן (סוֹטָה דף מ:) נִטְמָמָה וְנִ
 ר' בְּעֵלָה הָאוֹסְרָה עֲלֵיוֹ: וְהֵאָּי. מִי הוּא בָּא עַל אִסְרוֹר קָל